

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a soudců JUDr. Jiřího Derfla a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobce: M. B., narozen X
bytem X

proti
žalované: Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky
sídlem Orlická 2020/4, 130 00 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. VZP-25-05515091-L8C3 ze dne 6. 8. 2025

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaná shora uvedeným rozhodnutím ze dne 6. 8. 2025 zamítla žalobcovy námitky a potvrdila výkaz nedoplatků č. 5242500696 ze dne 2. 7. 2025. Tímto výkazem bylo žalobci předepsáno k úhradě dlužné pojistné na veřejné zdravotní pojištění ve výši 53 629 Kč a penále ve výši 14 758 Kč.

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že Česká republika nikdy právně nevznikla jako nástupce Československé socialistické republiky (dále jen „ČSSR“); neexistuje právní akt o zániku ČSSR ani o přechodu státního občanství. Všichni občané včetně osob vykonávajících

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zákonodárnou moc tak podle žalobce zůstali občany ČSSR, která nadále *de iure* existuje, a nikdo nemohl nabýt občanství České republiky. Žalobce konstatoval, že podmínka občanství pro výkon mandátu nebyla nikdy splněna, a tudíž zákony přijaté po roce 1993 nejsou právně závazné. Napadené rozhodnutí proto podle žalobce postrádá právní základ, což je činí nezákonným. Žalobce připomněl, že podle čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a podle § 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „správní řád“) může správní orgán činit jen to, co mu zákon ukládá nebo umožňuje. Žalovaná jako právnická osoba zřízená zákonem č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, (dále jen „zákon o VZP“) vykonává přenesenou působnost a je podle žalobce povinna postupovat výhradně v mezích zákona. Žalobce namítal, že rozhodnutí založené na právním předpisu, který není platný, nebo v rozporu se zákonem je nezákonné.

3. Žalobce dále upozornil na neexistenci zákonného platidla. Vysvětlil, že bankovky a mince vydané Českou národní bankou nejsou opatřeny zákonným státním znakem podle zákona č. 3/1993 Sb., o státních symbolech České republiky, (dále jen „zákon o státních symbolech“) a podle § 3 odst. 1 písm. e) zákona č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů, (dále jen „zákon o užívání státních symbolů“). Podle žalobce bankovky obsahují stylizovanou a heraldicky upravenou napodobeninu, nikoli státní znak v zákonné podobě, a mince zobrazují lva mimo heraldický štít, často v nesprávné poloze. Žalobce uvedl, že vyhlášky České národní banky odporují zákonu a nemohou založit platnost peněz. Současně odmítl možnost bezhotovostního plnění, neboť zůstatek na účtu není zákonným platidlem a převod lze právně uznat jen tehdy, je-li směnitelným za zákonné peníze. Žalobce uzavřel, že v oběhu se nenacházejí zákonné peníze, a není proto možné materiálně splnit povinnost, kterou žalovaná ukládá. Dodal, že podle § 77 správního řádu je takové rozhodnutí materiálně nevykonatelné a lze je považovat za nicotné.
4. Podle žalobce je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť žalovaná se v odůvodnění nevypořádala s jeho konkrétními námitkami. Omezila se na konstatování, že pojištění vzniklo „ze zákona“ a že „platidlem jsou peníze vydané ČNB“. Nevysvětlila však, proč bankovky a mince, které neodpovídají zákonu, mají být přesto považovány za zákonné peníze.
5. Žalobce namítal, že žalovaná jej eviduje jako občana České republiky, aniž by měla k dispozici právně způsobilý doklad prokazující tuto skutečnost. Občanské průkazy a cestovní pasy vydávané po roce 1993 podle žalobce neobsahují státní znak ve smyslu zákona o státních symbolech a zákona o užívání státních symbolů, a to buď ve smyslu vyobrazení nebo barevného zpracování, nýbrž jeho heraldickou napodobeninu. Z takového znaku nelze podle žalobce odvozovat státní příslušnost České republiky. Konstatoval, že tyto doklady nejsou veřejnými listinami podle § 567 a § 568 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, (dále jen „občanský zákoník“), neboť neobsahují podpis oprávněné osoby jednající za stát. Podle žalobce jedná stát prostřednictvím oprávněných osob, avšak na těchto dokladech není patrné, že by stát právně jednal. Žalobce zdůraznil, že veřejná listina je výsledkem právního jednání; v tomto případě však nejde ani o jednostranné právní jednání držitele, neboť na dokladu není jeho vlastnoruční podpis, ale pouze jeho reprodukce. Za právně vadné označil žalobce také rodné listy vydávané samostatnou Českou republikou. Pokud by žalovaná postupovala v souladu se zákonem, musela by předložený doklad odmítnout jako nezpůsobilý k prokázání státní příslušnosti. Evidence žalobce jako občana České republiky proto postrádá zákonný základ a nemůže zakládat účast na systému veřejného zdravotního pojištění.

6. Dále žalobce uvedl, že registraci u žalované učinil v omylu. V době registrace vycházel z přesvědčení, že je občanem samostatné České republiky a že zákony přijaté po roce 1993 jsou platné. Popsal, že teprve podrobným zkoumáním právních předpisů a dokladů dospěl k závěru, že k přechodu státního občanství nikdy nedošlo a že samostatná Česká republika nevznikla platným právním aktem. Podle žalobce byl jeho omyl vyvolán podvodným stavem vytvořeným zákonodárci, kteří sami nesplňovali podmínku státního občanství. Takový omyl nelze přičítat žalobci, neboť jde o situaci způsobenou třetími osobami. Konstatoval, že podle zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, (dále jen „zákon o péči o zdraví“) má nadále nárok na zdravotní péči zdarma, bez povinnosti účasti na zdravotním pojištění vzhledem k tomu, že ČSSR nebyla zrušena a zákony, které Česká republika převzala, nejsou zákony „*kontinuitního nástupce dle mezinárodního práva*“. Povinnost platit pojistné je proto podle žalobce nejen nezákonná, ale i v rozporu se zásadou, že podvod zneplatňuje vše.
7. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, vyslovil nicotnost výkazu nedoplatků č. 5242500696 ze dne 2. 7. 2025 a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Vyjádření žalované k žalobě

8. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že napadené rozhodnutí je bezvadné, řádně odůvodněné a srozumitelné. Napadené rozhodnutí podle žalované uvádí, z jakých důvodů došlo k vyměření dlužného pojistného a penále, na základě jakých zákonných ustanovení byla žalovaná oprávněna takto rozhodnout a z jakých důvodů je žalobce pojištěncem žalované. V napadeném rozhodnutí žalovaná odkázala na přílehlavou právní úpravu, především na § 53 odst. 4 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, (dále jen „zákon o zdravotním pojištění“). Žalobce podle žalované ve své námitce ze dne 17. 7. 2025 nijak nerozporoval samotnou existenci dluhu na pojistném a penále či výši dluhu, respektive neuvedl relevantní argumenty pro neexistenci dluhu, ani relevantně nerozporoval výši dluhů, a proto žalovaná jeho námitky zamítla jako nedůvodné. Žalovaná navrhla, aby soud žalobu zamítl.

Žalobcova replika a další podání

9. V replice ze dne 3. 11. 2025 se žalobce prohlásil za muže s právní osobností s tím, že není fyzickou osobou. Toto označení je podle žalobce právní nonsens bez opory v přirozeném právu a v době ČSSR se nepoužíval. Žalobce trval na tom, že nikdy právně neztratil svou státní příslušnost k ČSSR. Vyjádření žalované podle žalobce ignoruje jeho klíčové právní námitky a nevyvrací jeho tvrzení o neexistenci právního vzniku České republiky, chybějícím právním aktem přechodu státního občanství z ČSSR na Českou republiku, chybějící právní osobnosti žalované a neexistenci zákonného platidla v oběhu. Zdůraznil, že žalovaná nebyla zřízena právním aktem státu, který by právně existoval. Žalovaná tak podle žalobce není veřejnoprávní korporací, nýbrž právní fikcí, která nemá schopnost být účastníkem řízení.
10. Žalovaná se podle žalobce odvolává na právní vztah, který nikdy nebyl založen právním jednáním. Neexistuje žádný platný právní titul, který by zakládal povinnost žalobce přistoupit k systému zdravotního pojištění vedeného právní fikcí bez právní subjektivity. Pokud žalovaná tvrdí, že existuje zákonná povinnost platit pojistné, musí podle žalobce prokázat, že takový zákon pochází od existujícího státu a je vynutitelný na základě zákonného aktu.

11. Žalobce dále uvedl, že na základě článků 4 a 5 ARSIWA (Articles on the Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts) může být výkon veřejné moci přičítán státu pouze tehdy, pokud je vykonáván orgánem, který je založen zákonem právně existujícího státu a výslovně označen jako státní orgán nebo mu bylo uděleno pověření tímto státem. Tato kritéria žalovaná ani žádný soud v České republice podle žalobce nesplňují. Jakékoli právní jednání provedené prostřednictvím systémů vytvořených režimem České republiky (datové schránky, občanské průkazy, registry, notářské úkony či autoritativní evidence) je podle žalobce právně neúčinné, protože nástroje samy nemají zákonný základ ve státě, který by vznikl právním platným aktem. Poznamenal, že poslední právní jednání s právním základem proběhlo ještě za existence ČSSR a veškerá následující jednání jsou právně nedoložená, postrádají platný základ v zákoně.
12. Následně žalobce zrekapituloval svou argumentaci o neexistenci právního aktu přechodu občanství ČSSR na občanství České republiky a neexistenci právního aktu založení České republiky. Trval také na tom, že doklady totožnosti a rodné listy vydávané po roce 1993 jsou právně vadné a neúčinné. Dodal, že pouhé přiřazení osoby k údajům bez ověřeného právního jednání není právním úkonem a nemá důkazní hodnotu pro ověření občanství. Žalobce zopakoval rovněž svou argumentaci k neexistenci zákonných peněz. Poté žalobce zpochybnil privatizaci státního majetku, kterou označil za podvodný převod, a převzetí státní moci po roce 1990. Uvedl, že majetek lidu byl převeden do rukou právně neexistujících subjektů a zpeněžen prostřednictvím tzv. privatizace. Občané, kteří byli dříve vlastníky státu, se podle žalobce stali dlužníky systému, který nemá právní titul ke svému vzniku ani k výkonu moci, a jsou nuceni hradit stále vyšší poplatky a odvody za užívání vlastního bývalého majetku.
13. V podání ze dne 16. 12. 2025 žalobce konstatoval, že Česká a Slovenská federativní republika nebyla státem. Poukázal na čl. 12 odst. 2 a 3 a na čl. 22 ústavního zákona č. 143/1968 Sb., o československé federaci, s tím, že povinné odvody nemohou být podřazeny pod ostatní daně, jejichž úprava by náležela republikám. V době schválení zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, (dále jen „zákon o pojistném“) tak podle žalobce Česká národní rada neměla zákonodárnou působnost v oblasti daně z příjmů ani povinných veřejných odvodů. Příslušné zákony tudíž byly přijaty orgánem, který k tomu nebyl ústavně zmocněn. Z těchto důvodů žalované podle žalobce chybí hmotněprávní titul, výkaz nedoplatků postrádá zákonný podklad a jakékoli plnění vymožené na jeho základě představuje plnění bez právního důvodu.
14. Žalobce dále zpochybnil pojem fyzická osoba, který zavedl zákon č. 509/1991 Sb., aniž vysvětlil, na základě jaké právní skutečnosti, v jakém okamžiku a jakým mechanismem se konkrétní člověk tímto subjektem stává. Podle žalobce je uvedený pojem vnitřně rozporný, neboť není zřejmé, zda právním subjektem je člověk jako takový, nebo právní konstrukce, která je mu normativně přičítána. Podotkl, že neexistuje žádný mechanismus, kterým by bylo možné tuto identifikaci zpochybnit, přezkoumat či odmítnout. Uvedl, že základní subjekt práva je konstruován normativně, bez vysvětlení mechanismu jeho vzniku a bez možnosti odmítnutí, a to obyčejným zákonem. Podle žalobce přitom není zřejmé, jak tato konstrukce souvisí s ústavním pojetím člověka jako nositele základních práv a lidské důstojnosti. Má-li pojem fyzická osoba povahu právní domněnky, žalobce navrhl, aby ji soud vůči němu neaplikoval, neboť žalobce nebyl nositelem tohoto statusu v právním řádu platném v ČSSR a neexistuje žádný konstitutivní právní akt, kterým by se tohoto statusu výslovně a přezkoumatelně ujal. Pokud pojem fyzická osoba představuje normativní,

nevyvratitelnou právní konstrukci základního subjektu práva, žalobce navrhl, aby soud předložil Ústavnímu soudu otázku ústavní konformity § 18 a § 19 občanského zákoníku.

Posouzení věci soudem

15. Předně soud žalobci připomíná, že soudní řízení ve správním soudnictví je ovládáno zásadou koncentrace, jež nachází svůj odraz v § 71 odst. 2 třetí větě zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“), podle které *rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby*. Soud se proto může věcně zabývat jen těmi žalobními body, které byly uplatněny ve lhůtě dvou měsíců poté, kdy bylo napadené rozhodnutí žalobci doručeno (srov. § 72 odst. 1 s. ř. s.), tj. v nyní řešené věci do pondělí 20. 10. 2025, neboť napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 19. 8. 2025. Projednání později uplatněných žalobních bodů by znamenalo nepřípustné porušení principu koncentrace řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2004, č. j. 1 Afs 25/2004-69). Z těchto důvodů nemohl soud přihlížet k novým žalobním bodům uplatněným v replice ze dne 3. 11. 2025 a v doplnění žaloby ze dne 16. 12. 2025, neboť obě tato podání žalobce učinil až po uplynutí lhůty pro podání žaloby, která je podle § 71 odst. 2 s. ř. s. nejzazším limitem i pro případné rozšíření žaloby o další žalobní body. Za opožděné uplatnění považuje námitky, že žalovaná nebyla zřízena právním aktem státu, který by právně existoval, a proto není veřejnoprávní korporací, nýbrž právní fikcí, která nemá schopnost být účastníkem řízení. Stejně tak je opožděná námitka zpochybňující pojem fyzická osoba a námitka, že jakékoli právní jednání provedené prostřednictvím systémů vytvořených režimem České republiky (datové schránky, občanské průkazy, registry, notářské úkony či autoritativní evidence) je právně neúčinné, protože nástroje samy nemají zákonný základ ve státě, který by vznikl právním platným aktem. Totéž platí pro námitky zpochybňující privatizaci a převzetí moci po roce 1990, které jsou navíc zcela mimoběžné až absurdní. K těmto opožděným námitkám soud nepřihlížel.
16. Pouze pro úplnost soud konstatuje, že žalovaná byla platně zřízena zákonem o VZP, má právní subjektivitu a v souladu s § 33 odst. 3 druhou větou s. ř. s. má též procesní způsobilost v tomto soudním řízení.
17. Nejprve soud posoudil tvrzenou nicotnost výkazu nedoplatek, která by případně mohla mít za následek též nicotnost napadeného rozhodnutí. Podle § 77 odst. 1 správního řádu platí, že *nicotné je rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu*. Nicotné je dále *rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu*.
18. V souvislosti s vymezením pojmu nicotnost soud předně poukazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2008, č. j. 8 Afs 78/2006-74, č. 1629/2008 Sb. NSS. V něm Nejvyšší správní soud vyslovil, že „*nicotnost [...] představuje specifickou kategorii vad správních rozhodnutí. Tyto vady jsou však vzhledem ke své povaze vadami nejzávažnějšími, nejtěžšími a rovněž i nezhojitelnými. [...] nicotný je správní akt, který trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Takovými vadami jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislušnost rozhodujícího správního orgánu, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje, či*

nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí. K nicotnosti soud přiblíží z úřední povinnosti“.

19. Nicotnost je tak nezbytné považovat za samostatný právní institut, který je odlišný od institutu nezákonnosti z hlediska právních účinků dotčeného správního aktu. Nezákonné rozhodnutí existuje, je právně závazné, vynutitelné a vychází se z presumpce jeho správnosti, dokud není zrušeno. Naproti tomu nicotnost představuje těžkou, kvalifikovanou vadu rozhodnutí, která je podstatně závažnější než nezákonnost. Proto se na nicotné rozhodnutí vždy hledí jako na neexistující a zdánlivý správní akt, který nezakládá žádné právní následky, nemusí být respektován veřejnou mocí, dokonce ani nesmí být vynucován. Nicotnost nelze zhojit uplynutím času a je možné k ní kdykoli přihlédnout z úřední povinnosti.
20. Soud shledal, že výkaz nedoplatků ze dne 2. 7. 2025 výše popsány těžkými vadami, pro které by bylo nutno jej považovat za neexistující správní akt, netrpí. Žalovaná totiž byla k jeho vydání věcně příslušná podle § 53 odst. 2 zákona o zdravotním pojištění a výkaz nedoplatků není vnitřně rozporný ani neuskutečnitelný, jak bude v kontextu uplatněných žalobních bodů rozebráno níže. Také k vydání napadeného rozhodnutí byla žalovaná věcně příslušná, a to podle § 53 odst. 5 zákona o zdravotním pojištění. Ani napadené rozhodnutí není vnitřně rozporné nebo neuskutečnitelné a jeho podkladem byl výkaz nedoplatků, který není nicotný. Soud proto uzavírá, že napadené rozhodnutí není nicotné.
21. Dále se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí, kterou žalobce spatřoval v tom, že žalovaná se v odůvodnění nevypořádala s jeho konkrétními námitkami. V této souvislosti soud poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že *„z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“* (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2008, č. j. 8 As 13/2007-100, však zároveň nelze po odvolacím orgánu požadovat, aby se vyslovil ke každé větě uvedené v odvolání; plně postačí, pokud z jeho rozhodnutí bude zřejmé, na základě jakých skutečností rozhodoval a jakými úvahami se řídil. Tyto závěry lze vztáhnout i na rozhodování o námitkách. Žalovaná v nyní řešené věci uvedeným požadavkům dostála, neboť z jejího rozhodnutí je zřejmé, z jakých zjištění vycházela, jak o nich uvažovala a proč neakceptovala jednotlivé námitky. Současně je třeba zohlednit, že zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro chybějící důvody rozhodnutí či pro jeho nesrozumitelnost skutečně toto rozhodnutí nelze meritorně přezkoumat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64); taková situace však v nyní řešené věci nenastala.
22. Žalovaná v napadeném rozhodnutí srozumitelně vysvětlila, že v námitkách je plátce povinen uvést důvody, pro které nesouhlasí s existencí dluhu na pojistném a penále nebo s jeho výší. Popsala, že žalobcova námitka se netýká průběhu jeho pojištění ani výše pohledávky a žalobce tyto skutečnosti nijak nerozporoval. Žalobce podle žalované neuvedl relevantní argumenty pro neexistenci dluhu ani relevantně nerozporoval výši dluhů, a proto žalovaná shledala námitku nedůvodnou. Dále konstatovala, že pojistěncem veřejného zdravotního

pojištění se k datu 1. 1. 1993 na základě § 3 zákona č. 550/1991 Sb., o všeobecném zdravotním pojištění, staly všechny osoby s trvalým pobytem na území České republiky. Veřejné zdravotní pojištění a účast na něm je podle žalované zákonnou povinností, nikoli volbou osoby s trvalým pobytem. Toto odůvodnění považuje soud s ohledem na níže vysvětlenou účelovost až absurditu žalobcovy argumentace za dostačující. Žalovaná dala v napadeném rozhodnutí jasně najevo, že žalobce svými námitkami nijak relevantně nezpochybnil existenci ani výši svého dluhu. Napadené rozhodnutí proto není nepřezkoumatelné.

23. Podle § 4 zákona o zdravotním pojištění platí, že *plátcí pojistného zdravotního pojištění (dále jen „plátcí pojistného“) jsou:*
 - a) *pojištěnci uvedení v § 5,*
 - b) *zaměstnavatelé,*
 - c) *stát.*
24. Z § 5 písm. b) bodu 1 téhož zákona plyne, že *pojištěnec je plátcem pojistného, pokud je osobou samostatně výdělečně činnou, kterou se pro účely zdravotního pojištění rozumí osoba, které plynou příjmy ze samostatné činnosti podle zákona o daních z příjmů nebo která vykonává činnost, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti podle zákona o daních z příjmů.*
25. Mezi účastníky řízení nebylo sporu o tom, že žalobce provozoval živnost na základě příslušného živnostenského oprávnění. Soud proto ve shodě se žalovanou konstatuje, že žalobce byl plátcem pojistného jako osoba samostatně výdělečně činná ve smyslu § 5 písm. b) bodu 1 zákona o zdravotním pojištění.
26. Žalobce však pojistné řádně neplatil, proto žalovaná zcela oprávněně vydala výkaz nedoplatků i navazující rozhodnutí o námitce, tj. napadené rozhodnutí.
27. K žalobcově argumentaci zpochybňující existenci České republiky a jejího občanství soud odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2025, č. j. Vol 16/2025-11, ze kterého byla vytvořena následující právní věta: *„Popírá-li navrhovatel existenci samostatné České republiky, a tedy i existenci státního občanství tohoto státu, šíří nesmysly.“*
28. Ve zmíněném usnesení Nejvyšší správní soud vyslovil, že *„argumentace navrhovatele, založená na popírání existence samostatné České republiky, a tedy i existence státního občanství tohoto státu, je totiž zcela mylná a natolik absurdní, že Nejvyšší správní soud navrhovateli doporučuje, aby se seznámil s relevantními informacemi, ze kterých by získal alespoň elementární znalosti ohledně existence státu, jehož je občanem, a s jejichž vědomím by dále nešířil podobné nesmysly“.*
29. Nejvyšší správní soud připomněl, že *„k vyhlášení samostatného Československého státu došlo dne 28. října 1918 a od tohoto okamžiku kontinuálně existoval až do jeho zániku, ke kterému došlo v důsledku ústavního zákona č. 542/1992 Sb., o zániku České a Slovenské Federativní Republiky. Podle jeho čl. 1 uplynutím dne 31. prosince 1992 zaniká Česká a Slovenská Federativní Republika a nástupnickými státy České a Slovenské Federativní Republiky jsou Česká republika a Slovenská republika. Na tento ústavní zákon, přijatý tehdejší Federální shromážděním, navázalo schválení Ústavy České republiky Českou národní radou. Dne 1. ledna 1993 poté nabyl platnosti a účinnosti ústavní zákon ČNR č. 4/1993 Sb., o opatřeních souvisejících se zánikem České a Slovenské Federativní Republiky, označovaný jako ‚recepční norma‘. V souvislosti s argumentací navrhovatele je také nutno připomenout, že k federalizaci Československé socialistické republiky došlo ústavním zákonem č. 143/1968 Sb., o československé federaci. Podle*

čl. 1 odst. 3 a 4 tohoto ústavního zákona „Československou socialistickou republiku tvoří Česká socialistická republika a Slovenská socialistická republika. Obě republiky mají v Československé socialistické republice rovnoprávné postavení. Obě republiky respektují navzájem svou suverenitu i suverenitu Československé socialistické republiky; stejně Československá socialistická republika respektuje suverenitu národních států.“ Jinými slovy vyjádřeno, Česká republika nevznikla teprve 1. ledna 1993 v důsledku zániku ČSFR, nýbrž existovala (s označením Česká socialistická republika) jako součást federativního státu již od roku 1969. Navrhovatel se také dopouští omylu, když z různých názvů státu dovozuje, že Česká a Slovenská Federativní Republika představovala „fiktivní entitu“, protože ústavní zákon č. 542/1992 Sb. „neobsahuje jedinou zmínku o zrušení Československé socialistické republiky jako státu. Československá socialistická republika tedy jako stát *de iure* nadále existuje, neboť zánik státu musí být právně řádně ukončen a potvrzen, což se nestalo.“ Jak se totiž podává ze shora uvedeného, tímto ústavním zákonem nemohla zaniknout Československá socialistická republika prostě proto, neboť stát takového názvu již neexistoval. Ústavním zákonem č. 81/1990 Sb., o změně názvu Československé socialistické republiky, byl totiž název „Československá socialistická republika“ změněn na „Československá federativní republika“ (čl. I) a poté byl ústavním zákonem č. 101/1990 Sb., o změně názvu Československé federativní republiky, název „Československá federativní republika“ změněn na „Česká a Slovenská Federativní Republika“ v jazyce českém a „Česká a Slovenská Federatívna Republika“ v jazyce slovenském; obě znění jsou rovnocenná. Opakovaně řečeno, stále se jednalo o stejný stát, pouze se lišil jeho název“.

30. Vycházejí ze shora uvedeného Nejvyšší správní soud uzavřel, že „navzdory přesvědčení navrhovatele Česká republika jako samostatný, demokratický a právní stát existuje, je uznávána mezinárodním společenstvím a disponuje rovněž státními občany“. S tímto závěrem se zdejší soud plně ztotožňuje a považuje jej za naprosto vyčerpávající odpověď na žalobcovu argumentaci zpochybňující existenci samostatné České republiky a státního občanství jejích občanů. Příslušné námitky včetně námitek směřujících proti oprávněným úředním osobám žalované tudíž nejsou důvodné a žalobcem navržené dokazování je nadbytečné.
31. Žalobcová navazující argumentace o údajné vadnosti občanských průkazů a jiných dokladů včetně rodných listů se míjí s podstatou nyní řešené věci. Žalobcovo tvrzení o neexistenci státního občanství České republiky bylo vyvráceno. Toliko na okraj soud poznamenává, že nespátňuje nic protizákonného v tom, že vyhláška Ministerstva vnitra č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, zavádí v § 10 odst. 3 pro označení pohlaví zkratky „M“ a „F“. Jedná se toliko o technické provedení zápisu příslušného údaje do matričních dokladů, což prováděcí vyhláška nepochybně upravit může.
32. Soud nepřisvědčil ani žalobcovu názoru, že občanské průkazy a jiné doklady včetně rodných listů nejsou veřejnými listinami. Bez ohledu na znění žalobcem zdůrazňovaných § 567 a § 568 občanského zákoníku, jsou občanské průkazy veřejnými listinami, neboť tak stanoví § 2 odst. 1 zákona č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech. Podobné ustanovení obsahují také právní předpisy upravující další doklady totožnosti. Nejedná se přitom o vyvratitelnou domněnku, jak tvrdí žalobce. Jím formulovaná účelová a nesmyslná právní konstrukce navíc nijak nevyvrací, že občanské průkazy a další doklady mají povahu veřejných listin. Rodné listy jsou pak veřejnými listinami na základě § 81 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, a splňují též požadavky žalobcem zmiňovaného § 134 o. s. ř.

33. Za situace, kdy Česká republika existuje a žalobce je jejím občanem, nepovažuje soud za relevantní žalobcovo účelové tvrzení, že registraci u žalované provedl pod vlivem omylu o právním základu České republiky a v domněnku, že je jejím občanem, resp. že tak neučinil dobrovolně. Žalobcovu představu, že by jeho registrace mohla být z tohoto důvodu neplatná, shledal soud zcela absurdní. Pro úplnost soud dodává, že zákon o péči o zdraví, na který se žalobce odvolává, byl s účinností od 1. 4. 2012 zrušen zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování.
34. Soud nesdílí žalobcovo přesvědčení, že v době schválení zákona o pojistném neměla Česká národní rada zákonodárnou působnost v oblasti daně z příjmů ani povinných veřejných odvodů. Soud připomíná, že kromě již výše zmíněné recepční normy (ústavní zákon č. 4/1993 Sb.) vydala Česká národní rada také usnesení č. 5/1993 Sb., podle kterého *„Česká národní rada vychází z toho, že žádný výklad stávajících právních norem nepřipouští zpochybnění kontinuity zákonodárné moci, jejíž nositelkou je ve smyslu tohoto ústavního zákona Česká národní rada“*. Soud proto nemá pochybnosti o tom, že Česká národní rada měla pravomoc přijmout zákon o pojistném. Žalobcova snaha tuto pravomoc zpochybnit je jen dalším projevem jeho úsilí vyhnout se placení pojistného na veřejné zdravotní pojištění, tj. vyhnout se plnění svých zákonných povinností osoby samostatně výdělečně činné.
35. K námitkám zpochybňujícím existenci zákonného platidla soud poukazuje na platné znění zákona o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů, (dále jen „zákon o užívání státních symbolů“). Podle jeho § 1 odst. 2 platí, že *státní symboly lze užívat jen vhodným a důstojným způsobem*. Z § 2 odst. 1 písm. o) daného zákona vyplývá, že státní znak je oprávněna užívat Česká národní banka. Podle § 3 odst. 1 zákona o užívání státních symbolů platí, že *velký státní znak*
- a) *je součástí závěsného odznaku starostů,*
 - b) *je součástí zevního označení služebních stejnokrojů zaměstnanců a příslušníků oprávněných osob uvedených v § 2 odst. 1 písm. e) a příslušníků oprávněných osob uvedených v § 2 odst. 1 písm. i) a k), v rozsahu a způsobem stanoveným zvláštním právním předpisem,*
 - c) *se užívá k vyznačení státních hranic České republiky,*
 - d) *se vyobrazuje na průkazech vydávaných správními úřady České republiky, stanoví-li tak zvláštní právní předpis,*
 - e) *se vyobrazuje na bankovkách, cenných papírech a jiných ceninách České republiky,*
 - f) *se vyobrazuje na sbírkách rozhodnutí Ústavního soudu, Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu vydávaných těmito soudy podle zvláštních právních předpisů,*
 - g) *se užívá k zevnímu označení dresu sportovců reprezentujících Českou republiku.*
36. Zmíněný zákon tedy v naposledy citovaném ustanovení rozlišuje mezi užíváním velkého státního znaku a jeho vyobrazením. V případě užívání lze souhlasit se žalobcem v tom, že by státní znak měl odpovídat jeho podobě upravené v zákoně o státních symbolech. V souvislosti s bankovkami a jinými ceninami dané ustanovení hovoří však nehovoří o užívání, nýbrž o vyobrazení. Zobrazení státního znaku na bankovkách a jiných ceninách tak nemusí být zcela přesné a umožňuje umělecké ztvárnění. Na rozdíl od žalobce proto soud uzavírá, že bankovky a mince vydané Českou národní bankou jsou v souladu s § 16 zákona o České národní bance zákonnými penězi. Ani námitka zpochybňující existenci zákonného platidla proto není důvodná. Zcela lichá je pak i žalobcova argumentace o nemožnosti bezhotovostního placení.

37. Soud uzavírá, že žalobu vyhodnotil v mezích řádně a včas uplatněných žalobních bodů jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
38. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a procesně úspěšné žalované žádné náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, a proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 13. května 2026

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus v. r.
předseda senátu